

СТАНОВИЩЕ

на доц. д-р Добрин Канев

по дисертацията на тема *„Промяната на публичните политики.
Европейска политика на заетост“*

за присъждане на образователна и научна степен „доктор“

на *Симеон Атанасов Петров*

Дисертацията на Симеон Петров *„Промяната на публичните политики. Европейска политика на заетост“* е сериозен изследователски труд, при който още от пръв поглед личат значителните, продължителни, и завършили с успех усилия на автора. Става дума за едно завършено, задълбочено и самостоятелно изследване с високи качества, което отговаря във всички свои аспекти на високите научни критерии, поставени пред една докторска теза.

Ще обърна внимание на някои важни постижения на дисертанта, които обосновават това мое заключение.

Първо. Дисертантът е насочил погледа си към проблеми, които несъмнено се отличават със своята научна значимост. Както по-широката рамка в лицето на съвременното състояние на публичните политики, спецификата им на европейско равнище, факторите и динамиката на тяхната промяна, така и конкретният анализ на една от тези политики – на заетост, нейното концептуализиране с помощта на Европейската стратегия за заетост и нейното управление чрез Отворения метод на координация в ЕС – всички те представляват значителен изследователски интерес. При това може да се съгласим с автора, че обвързването на промяната в политиката и ОМК на теоретично ниво са рядкост не само в българската научна литература.

С други думи, той е избрал изследователски аспект, който му позволява да хвърли по нов начин светлина върху иначе изследвани сами по себе си проблеми. В центъра на труда е поставен феноменът на промяната в областта на публичните политики като се слага ударение върху ролята на изграденото върху знание социално конструиране, на съгласието и на взаимното учене за извършване на подобна промяна при действие на интереси от различен род и интензивност.

Всичко това му е разкрило възможността при цялостното изследване на формирането и функционирането на конкретна публична политика (в случая политиката на заетост) на европейско и на национално равнище да

стигне до изводи, които очертават по-различни път и посока на развитие – (по думите на автора) „не като път към задължителна конвергенция и уеднаквяване между държавите, а като мрежа за взаимно учене за по-добри политики и съвместно развитие, стъпваща на стратегическа посока и по-голяма тежест на знанието - за и при прилагането на политиките“. Това му разбиране за ефективността на Отворения метод на координация при реализация на европейската политика на заетост е показателно за целия подход на автора при неговото изследване.

Второ. Авторът демонстрира солидни знания при изработване и прилагане на изследователската си методология. Той е успял да се справи с трудната задача да намери теоретичните отправни точки на своя анализ сред различните методологически подходи по отношение на отделните центрове на изследването си – политиките и тяхната промяна, стратегията и политиката на заетост в ЕС, спецификата на ОМК. Решението му да използва мултидисциплинарен подход несъмнено има своите основания с оглед решаване на изследователските задачи и на сложния процес на промяна на публичната политика на заетост, която както правилно отбелязва С. Петров, е „област на политиката, която едновременно е управленска, но съдържа и сериозна доза ценности и политически фундамент“.

В последна сметка в дисертацията откриваме приложен самостоятелен модел на изследване на сложния процес на промяна на публичните политики в контекста на европейската политика на заетостта, вдъхновен от различни интерпретации на неоинституционализма, както и сполучливо съчетание на различни изследователски техники като сравнителен анализ, документен анализ, експертни интервюта.

Трето. Впечатляващо е количеството на източниците, върху чийто анализ е изградил изследването си авторът (303 научни източника, от които 281 на английски и френски език). Тук става дума не само за основни автори и произведения от няколкото научни области, до които се добира. Достатъчно е да се посочи извършеното прецизно от дисертанта сравнително изследване на изготвянето и осъществяването на националните политики по заетостта в рамките на страните от ЕС, който е включил, наред с множество статистически данни, и анализ над 300 национални документа (Национални планове за действие по заетостта, Национални програми за реформи и Национални доклади за напредъка).

Четвърто. Избраната от С. Петров структура на дисертацията и логика на изследването създават необходимите предпоставки за аналитично и последователно излагане на проблемите. Тръгва се от критичен анализ на основни теории и концепции, за да се създаде концептуалната рамка на изследването. На тази основа се преминава към анализ на създаването и развитието на ЕСЗ и на ОМК, на тяхното съдържание и характеристики.

Следва поглед върху отделните елементи на тази стратегия и на основния й инструмент от гледна точка на ключовите за изследването теории за „ученето“ в политиките. Накрая се стига до националното равнище като се прави сравнителен анализ на промени в политиките на съответните страни и се търси обяснение на ролята на т. нар. предопределеност на развитието, от една страна, и на „взаимното учене“, от друга.

Това кратко проследяване на съдържателната линия на дисертацията несъмнено ни говори за един завършен изследователски труд, който дава своите научни отговори на сложните процеси, които изследва авторът.

Пето. Дисертационното изследване не остава просто в областта на „чистата наука“, а притежава качества, които дават възможност за приложение на неговите резултати в стратегирането и осъществяването на политики, особено в специфичната комбинация, която е в центъра на труда. Авторът не само отбелязва реални недостатъци и пропуски в досегашната практика, но и предлага препоръки за оптимизиране на процесите, които биха могли да доведат до по-добри резултати на базата на стратегическо управление и на използване в по-голяма степен на знанието.

В опита си да обобща тези постижения на дисертационния труд, бих казал, че на вниманието ни е представено едно цялостно и богато в съдържанието си изследване, в което докторантът се е доказал като сериозен изследовател, който отлично познава своето научно поле, който владее и успешно прилага съвременните методи на анализ, който е имал научната смелост да търси самостоятелна аналитична перспектива за комплексно и задълбочено изследване на сложни и нееднозначни процеси на промяна на политики на европейско и национално равнище.

В този смисъл имам достатъчно основания да смятам, че докторската работа на Симеон Петров ще бъде един принос към направените вече в нашата наука първи стъпки на развитие на *policy studies*.

В края бих искал да потвърдя, че трудът отговаря и на формалните изисквания за подобен род изследователски продукт, заложен в съответните законови и други нормативни документи. Авторефератът отразява адекватно съдържанието на дисертацията. Самооценката на приносите има своите основания. Налице са и ред публикации по темата на доктората.

Стилът на автора е академичен. Нужна е обаче по-голяма прецизност при превода на български на някои установени понятия на английски (например „следване на пътя“ или „зависимост от пътя“ не изразява достатъчно точно смисъла на понятието *path dependance*).

В заключение, всичко изложено дотук води до един извод, а именно до високата ми оценка на представената дисертация и за категоричното ми мнение „за“ присъждане на образователната и научна степен „доктор“ на Симеон Петров.

София, 27 февруари 2015 г.

Добрин Канев